

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
ДИРЕКЦИЯ
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”

ДДС № 14 / 21.12.2012 г.

ДО

НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
МИНИСТЕРСТВОТА И ВЕДОМСТВОТА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ
НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНО-
ОСИГУРИТЕЛНА КАСА
ДЪРЖАВНИТЕ ВИСШИ УЧИЛИЩА
БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ
БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО
БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ
ОБЩИНИТЕ
СМЕТНАТА ПАЛАТА

Относно: Годишното счетоводно приключване на бюджетните предприятия за 2012 г. и изготвяне на оборотни ведомости през 2013 г.

С настоящите указания се определят редът, сроковете и процедурите за годишното счетоводно приключване на бюджетните предприятия за 2012 г., съгласно чл. 37, ал. 8 от Закона за счетоводството и представянето на оборотните ведомости и друга отчетна информация за консолидиране в Министерството на финансите във връзка с чл. 33, ал. 6 от Закона за счетоводството, както и публикуването на информация от годишните финансови отчети за 2012 г. съгласно изискванията на § 26, ал. 1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2012 г. В указанията се третира и въпроси, свързани с изготвянето и представянето през 2013 г. на тримесечни оборотни ведомости.

I. Процедури преди изготвяне на оборотните ведомости

1. Напомняме, че текущо през 2012 г. не следва да са извършвани процедури по приключване на приходните и разходните сметки от раздели 6 и 7 със сметките от групи 11, 12 и 13 на Сметкоплана на бюджетните предприятия (СБП). В случай, че това е направено, тези операции не следва да се вземат предвид при изготвянето на оборотната ведомост, която ще се представя чрез първостепенния разпоредител в МФ и Сметната палата.

2. При изготвянето на сборната оборотна ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички разходи и приходи, отнасящи се за 2012 г. В тази връзка, за тяхното осчетоводяване да се ползват разпоредбите на **т.т. 48 - 49** от **ДДС № 20/2004 г.**

3. Напомняме, че доколкото случаите на предоставено безвъзмездно право на ползване на активи подлежат на отчитане на база на подхода на приписаните приходи и разходи, преди операциите по годишното приключване на сметките следва да се приложат съответните процедури, регламентирани в **т. 17.13 -17.16** от **ДДС № 20/2004 г.**

4. Разходите за провизии за персонал се начисляват по реда на **т. 19.7** от **ДДС № 20/2004 г.**, като се **дебитира** сметка **6047** срещу **кредитиране** на сметка **4230**.

5. Редът и начинът на отчитане на останалите провизии за задължения е регламентиран в **т. 37** от **ДДС № 20/2004 г.**

6. В баланса на реда **“3. Прираст/намаление в нетните активи за периода” (шифър 0403)** в съответните колони за **начален** баланс (данните за предходната година) следва да фигурира сумата, представляваща разлика между салдата на сметките от раздели 6 и 7 към 31.12.2011 г. **преди** приключвателните операции (т.е. сумата, фигурираща в баланса за **2011 г.** в тази позиция – шифър 0403 в съответните колони за **краен** баланс). Аналогично, **в съответните колони за начален баланс на позициите – шифри 0401 и 0402** следва да фигурират салдата на сметките от гр. 10 (за шифър 0401) и гр. 11 (за шифър 0402) към 31.12.2011 г. **преди** приключвателните операции за 2011 г.

II. Изготвяне на оборотни ведомости и друга информация съгласно чл. 33, ал. 6 от Закона за счетоводството

7. За целите на консолидиране в МФ на счетоводната информация за активите, пасивите, приходите и разходите на бюджетните предприятия съгласно **чл. 33, ал. 6 от Закона за счетоводството** следва да се изготвят оборотни ведомости поотделно за **трите** отчетни групи (стопански области) с данни за състоянието по счетоводните сметки **преди** операциите по приключването съгласно раздел **III**. Данните в оборотните ведомости се представят на ниво синтетични счетоводни сметки (сметките с **четири**разряден номер).

8. Отчетните данни за 2012 г. на **държавните висши училища (ДВУ) и БАН** се обобщават и представят от **Министерството на образованието, младежта и науката (МОМН)** отделно от данните на включените в бюджета на МОМН разпоредители, аналогично на обобщаването на касовите отчети на ДВУ и БАН. Аналогично се процедира от **Министерството на отбраната (МО)** по отношение на отчетните данни за 2012 г. на **държавните висши военни училища (ДВВУ)**.

9. Отчетните данни за 2012 г. за приходите, разходите, активите и пасивите на **Националния фонд** към Министерството на финансите се обобщават и представят, аналогично на периодичните и годишните касови отчети. Отчетните данни на **бенефициентите – бюджетни предприятия** във връзка с получаването и разходването на средства от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд чрез Националния фонд, както и на администрираните от Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие” средства от европейски фондове, включително и на свързаното с тях национално съфинансиране, се включват в консолидираната отчетност на съответния първостепенен разпоредител съгласно изискванията на **ДДС № 06/2008 г.** и **ДДС № 07/2008 г.**

10. Освен сборните оборотни ведомости, за 2012 г. подлежат на изготвяне и представяне в МФ по реда на **чл. 33, ал. 6** от **Закона за счетоводството**:

10.1. информация за структурата на себестойността на дейностите, отчитани по сметки от **група 65** - изготвя се по отделни отчетни групи (стопански области). Следва да се има предвид, че това *не е* справка за кореспонденция между сметки от гр. 60 и 65. Напомняме, че съгласно **т.т. 50 и 51 от ДДС № 20/2004 г.** **не се допуска кореспонденция между сметките от гр. 60 и гр. 65.**

10.2. за целите на представянето на данните за вземанията и задълженията в баланса, на електронния носител по **т. 11** се попълва и справка за провизии и корективи на определени вземания и задължения.

10.3. за целите на представянето на данните за начален баланс на елементите на **Раздел А “Капитал в бюджетните предприятия”** от пасива на баланса, на електронния носител по **т. 11** се попълват данни за салдата по сметки от гр. 10 и 11 и нетното салдо на сметките от раздели 6 и 7 към 31.12.2011 г. *преди* приключвателните операции за 2011 г.

11. Първостепенните разпоредители изготвят сборните оборотни ведомости и справките по **т. 10** по определена от МФ– д-я “Държавно съкровище” форма, на електронен носител (*файл - XLS формат*). Файлът на макета е публикуван на интернет-страницата на МФ на адрес:

<http://www.minfin.bg/bg/page/31>.

12. Напомняме, че за годишните финансови отчети за 2012 г. на бюджетните предприятия се прилага *формата и съдържанието на годишния финансов отчет*, определени съгласно **т. 15** от **Заповед № ЗМФ 60/20.01.2005 г.** на министъра на финансите. **Сборният баланс** е включен в електронния носител по **т. 11**. Изготвянето и представянето на информацията по реда на този раздел и раздел IV не отменят задължението на бюджетните предприятия да *изготвят и представят приложението* съгласно **т. 15.3** от **Заповед № ЗМФ 60/20.01.2005 г.** на министъра на финансите **към сборния финансов отчет**, както и съответните статистически формуляри в рамките на регламентирания със **Закона за статистиката** ред и срок.

13. Първостепенният разпоредител организира процеса по обобщаването на отчетната информация по този раздел на подведомствените си разпоредители. В хода на обобщаването на счетоводните данни може да се ползва формата по **т. 11**, или да се определи друг ред и форма, в зависимост от броя и структурата на подведомствените разпоредители, софтуерна и хардуерна осигуреност и други фактори, влияещи върху процеса на обобщаване на счетоводните данни.

При всички случаи необходимите данни следва да се осигурят на първостепенния разпоредител за изготвянето от него на изискваната счетоводна информация, както и за спазването на изискванията на **т.т. 27 и 28** за съхраняването на информацията на електронен носител (файла по **т. 11**).

III. Годишно приключване на счетоводните сметки

14. Приключването на сметките по този раздел се извършва от бюджетното предприятие след като е осигурена информацията за изготвяне на оборотната ведомост и справките по раздел **II**.

15. Сметките се приключват по реда на **т. 59** от **ДДС № 20/2004 г.**

IV. Ред и срокове за представяне на сборните оборотни ведомости и информацията по раздел II в МФ и Сметната палата

16. Сборните оборотни ведомости и информацията по раздел II от настоящето писмо подлежат на представяне от първостепенните разпоредители в срока, предвиден за съответния първостепенен разпоредител за представяне на годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове за 2012 г. съгласно ДДС № 12/2012 г. и ДДС № 13/2012 г.

17. Представянето на годишните сборни оборотни ведомости и информацията по раздел II се извършва както следва:

17.1. представяне от министерствата и ведомствата, ВСС, НОИ, НЗОК, БНТ, БНР и БТА (всичките първостепенни разпоредители без общините):

17.1.1. файловете с годишните сборни оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях за 2012 г. се изпращат в срока по т. 20 от ДДС № 12/2012 г. (срокът за представяне на касовите отчети) на МФ – д-я „Държавно съкровище“ на *e-mail*: gfs@minfin.bg;

17.1.2. паралелно с изпращането по електронна поща, съответните първостепенни разпоредители задължително въвеждат тези данни чрез зареждане на файловете в модул «Счетоводни отчети» на ИС УДС, който е на адрес:

<http://ddsaccounts.minfin.bg/>,

като спазват следните изисквания:

а) след извършване на формален контрол и валидация на файла и данните, се генерира протокол от зареждането на оборотни ведомости;

б) когато *статусът* на подадения/заредения отчет, показващ резултата от валидацията на файла е „валиден“, се преминава към етапа на обработка на файловете от отчета до присвояване на *статус* „одобрен“, който се задава от експерт в МФ;

в) при наличието на *статус* „одобрен“ на файловете, съответният първостепенен разпоредител изтегля окончателно генерирания индивидуален протокол от ИС УДС, чрез който се удостоверява финализирането на цялостния процес по представяне (въвеждане, контрол и одобрение) в МФ на оборотна ведомост;

г) след представянето/приемането на окончателната оборотна ведомост по реда на б. „в“ всеки първостепенен разпоредител разпечатва индивидуалния си протокол от ИС УДС, като копие от него се представя на Сметната палата, заедно с представянето на годишните оборотни ведомости по реда на т. **17.1.3.**

17.1.3. изготвените годишни оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях за 2012 г. се представят в Сметната палата в срока по т. 20 от ДДС № 12/2012 г. на една дискета/диск, като писмено се декларира, че файловете в техническия носител на информация са идентични на тези от счетоводната система.

17.2 представяне от общините:

17.2.1. файловете с годишните сборни оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях за 2012 г. се изпращат в срока по т. 15 от ДДС № 13/2012 г. (срокът за представяне на касовите отчети);

17.2.2. изпращането на файловете се извършва чрез зареждането им от общините в модул „ИСО - Подаване на данни“ на електронен адрес:

<http://isocom-mf.minfin.bg>;

17.2.3. годишните оборотни ведомости за 2012 г. следва да са придружени с декларация, подписана от директора на дирекция (началника на отдел) “Финанси” на общината, удостоверяваща идентичността на данните, въведени в модул „ИСО – Подаване на данни“, с тези от счетоводната система;

17.2.4. общините представят годишните оборотни ведомости и другата отчетна информация към тях за 2012 г. в Сметната палата или в съответните изнесени работни места на територията на страната в определения с т. 15 от ДДС № 13/2012 г. период на една дискета/диск, като писмено се декларира пред Сметната палата и МФ, че файловете от техническия носител са идентични на тези от счетоводната система.

18. При неспазване на изискванията на т. 17 за представяне на информацията, се счита че тя не е представена.

19. Представеният по реда на т. 17 файл се наименоува по следния начин: **BALANCE-2012-xxxx.xls** (в **xxxx** се попълва кода на първостепенния разпоредител по ЕБК за 2012 г.) Данните в оборотната ведомост и справките по т. 10 се попълват във файла *в лева (със стотинки)*.

20. Обобщените от МОМН оборотни ведомости и информацията по раздел II на ДВУ и БАН се представят по реда на т. 17.1 на отделни файлове, които се наименоуват **BALANCE-2012-1780-DVU.xls** (за отчетните данни на държавните висши училища) и съответно **BALANCE-2012-1790-BAN.xls** (за отчетните данни на БАН). Аналогично, МО представя данните на ДВБУ на отделен файл, наименован **BALANCE-2012-1280-DVVU.xls**. Файловете по т. 11 с данните на отделните ДВУ се изпращат от МОМН и МО в МФ и Сметната палата.

21. В сборните баланси на МОМН и МО не се включват отчетните данни по т. 20.

22. Сборната оборотна ведомост и информацията по раздел II на Националния фонд се представят по реда на т. 17.1 от дирекция “Национален фонд” към МФ на файл с име **BALANCE-2012-9817-NF.xls**.

23. В допълнение към сборната оборотна ведомост и информацията по раздел II, НОИ представя на отделен файл, наименован **BALANCE-2012-5592-FGVRS.xls**, данните за фонд “Гарантирани вземания на работници и служители” (ФГВРС). При изготвяне на файла с данните на ФГВРС в полетата код по ЕБК се попълва код **5592**. Независимо, че се предоставят на отделен файл, данните за ФГВРС също следва да бъдат включени в сборната оборотна ведомост на НОИ.

24. В допълнение към сборната оборотна ведомост и информацията по раздел II, МОСВ представя на отделен файл, наименован **BALANCE-2012-1950-PUDOOS.xls**, данните за държавното предприятие по чл. 60 от Закона за опазване на околната среда (ПУДООС), като в полетата код по ЕБК се попълва код **1950**. Аналогично, МРРБ представя данните на НК „Стратегически инфраструктурни проекти” на отделен файл, наименован **BALANCE-2012-2170-SIP.xls**, като в полетата код по ЕБК се попълва – код **2170**. Независимо, че се предоставят на отделни файлове, данните за ПУДООС и НК „Стратегически инфраструктурни проекти” също следва да бъдат включени в сборната оборотна ведомост на МОСВ, съответно – в сборната оборотна ведомост на МРРБ.

25. При представянето на файловете по реда и в сроковете на т.т. 17-24 в Сметната палата се представя на хартиен носител сборния баланс на първостепенния разпоредител и от приложението към годишния финансов отчет за заверка съгласно чл. 53 от Закона за Сметната палата, като за целта писмено се

декларира пред Сметната палата, че информацията от файловете на електронния носител е идентична с тази от хартиения носител.

26. Балансите и приложенията на БАН и ДВУ се представят от тях на хартиен носител в МОМН, а тези на ДВВУ – в МО, като МОМН и МО ги предоставят на Сметната палата.

27. Когато във връзка с извършения от Сметната палата одит за заверка на годишните финансови отчети, първостепенният разпоредител направи корекции в данните, изпратени по реда на т.т. **17-26**, съответните файлове с нанесените корекции се предоставят своевременно (преди приключване на заверката) на МФ и на Сметната палата от първостепенния разпоредител.

28. След приключване на заверката на годишните финансови отчети на всички първостепенни разпоредители Сметна палата изпраща на посочения в т. **17.1.1 e-mail** на МФ одитните доклади и одитните становища по **чл. 53, ал. 8 от Закона за Сметната палата.**

29. Бюджетните предприятия следва да съхраняват на хартиен носител окончателния си годишен финансов отчет, подписан от съответните лица (за предприятията, чиито отчети са обект на заверка от Сметната палата това е отчетът след заверката от нея). Отделно от това, всеки бюджетен разпоредител с подведомствени разпоредители следва да разполага и съхранява при него поне в един екземпляр на хартиен носител финансовите отчети, а на електронен носител (файла по т. **11**) - оборотните ведомости и справките по т. **10** на подведомствените му разпоредители или сборните оборотни ведомости, справки и финансови отчети, ако подведомствените разпоредители от своя страна имат подчинени структури на самостоятелен баланс и обособено счетоводство.

30. Файловете по т. **11** със сборните оборотни ведомости и информацията по раздел **II** на второстепенните разпоредители следва да се съхраняват и при съответните първостепенни разпоредители (отделен файл по т. **11** за всеки второстепенен разпоредител). Данните за училищата на МОМН (без държавните висши училища) може да се съхраняват по реда на тази точка вместо в МОМН в съответните регионални инспекторати по образованието.

31. При поискване, информацията по т.т. **29** и **30** се представя на електронен носител (файлът по т. **11**) на Сметната палата, МФ – дирекция “Държавно съкровище” и дирекциите, отговарящи за финансирането и бюджета на съответните първостепенни разпоредители, Националният статистически институт, както и на други оторизирани за това органи. При поискване от Сметната палата се представя и обратна ведомост след приключвателните операции по раздел **III**.

32. По отношение на отчетните данни за 2012 г. не се прилага изискването по т. **10 от ДДС № 03/2003 г.** за изготвяне и представяне от първостепенните разпоредители в МФ и Сметната палата на сборна годишна справка-декларация (съгласно образец - Приложение **№ 2** от **ДДС № 03/2003 г.**).

V. Публикуване на информация от годишните финансови отчети на бюджетните предприятия за 2012 г.

33. В изпълнение на изискванията на § **26, ал. 1** от **Закона за държавния бюджет на Република България за 2012 г. (ЗДБРБ за 2012 г.)** всички първостепенните разпоредители, включително и общините, както и БАН и държавните висши училища следва да публикуват информация за годишния си финансов отчет за 2012 г.

34. Информацията от годишния финансов отчет се публикува на Интернет-страницата на съответния първостепенен разпоредител, БАН и ДВУ при спазване на следните изисквания:

34.1. подлежи на публикуване:

- а) *сборният* баланс за първостепенната система (включително и за общини), ДВУ и БАН – прилага се формата на баланса съгласно **т. 15.1** от **Заповед № ЗМФ 60/20.01.2005 г.** на министъра на финансите;
- б) за горепосочените разпоредители, без общините - таблица 'Otchet' от *сборния* отчет за касовото изпълнение на бюджета Б-3 (без информацията за прогнозния размер на ангажиментите за поемане), а за общините - общата рекапитулация на приходите и разходите от *сборния* отчет БО-3;
- в) таблица 'Otchet' на *сборния* касов отчет за извънбюджетните сметки и фондове ИБСФ-3 за цялата система на първостепенния разпоредител (включително и за общините), ДВУ или БАН (без информацията за прогнозния размер на ангажиментите за поемане);
- г) *приложението* съгласно **т. 15.3** от **Заповед № ЗМФ 60/20.01.2005 г.** на министъра на финансите към *сборния* финансов отчет;
- д) одитния доклад и/или становище на Сметната палата.

34.2. за целите на тази точка данните за ДВУ и БАН не се включват в съответната информация за МОМН и МО.

34.3. информацията по **т. 34.1** (без **б.б. „г”** и **„д”**) следва да фигурира на интернет-страницата на съответния разпоредител с бюджетни кредити, ДВУ или БАН на файлове в *Excel* формат, като приложението към *сборния* отчет (**б. „г”** от същата точка) се публикува на файл във *Word* или *Excel* формат, а одитният доклад и/или становище на Сметната палата (**„д”**) – сканиран на файл-PDF формат.

34.4. информацията по **т.т. 34.1-34.3** следва да се публикува на Интернет-страницата на съответния разпоредител в срок от *две седмици* от получаването на одитния доклад и/или одитното становище на Сметната палата по **т. 29**;

34.5. по реда на **т.т. 34.1-34.3** МФ, МОСВ, МРРБ, МИЕТ и МЗХ публикуват отделно и съответната информация за Националния фонд, ПУДООС, НК „Стратегически инфраструктурни проекти”, Фонда за покриване на разходите за приватизация и следприватизационен контрол и ДФ „Земеделие”, като изрично следва да се посочи кои данни от тази информация не са били обект на одит от Сметната палата.

34.6. На интернет-страницата на МОМН и МО следва да се публикуват в *Excel* формат и съответните обобщени баланси на ДВУ и БАН от файловете по **т. 20** и таблици 'Otchet' от съответните обобщени от МОМН и МО отчети за касовото изпълнение Б-3 и ИБСФ-3 на ДВУ и БАН.

35. Препоръчва се по реда на **т. 34** първостепенните разпоредители да публикуват и информация за второстепенните разпоредители, като изрично се посочи коя от тази информация не е одитирана от Сметната палата.

VI. Представяне на тримесечни оборотни ведомости за 2013 г.

36. Формата и съдържанието на файла със *сборната* оборотна ведомост и другата отчетна информация за 2013 г. ще бъдат определени допълнително, като файлът ще бъде публикуван на интернет-страницата на МФ (в раздела, където ще се публикуват указанията на дирекция „Държавно съкровище” за 2013 г.).

37. Доколкото не е определено друго, файловете с оборотните ведомости и другата отчетна информация за 2013 г. ще се изпращат по досегашния ред в сроковете на представяне на отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и извънбюджетните сметки и фондове.

38. Тримесечните оборотни ведомости за съответния период се изготвят с натрупване от началото на годината. В тази връзка, в съответните позиции за началните салда се посочват сумите на началните салда на 01.01.2013 г.

39. Регламентираните с настоящите указания специфични изисквания за МФ – д-ия “Национален фонд”, МО, МОМН, МОСВ и НОИ относно изготвянето и представянето на годишните оборотни ведомости и другата отчетна информация (кодировка, отделно представяне на отчети на някои подведомствени структури и др.) важат и при изготвянето и представянето на *тримесечните* оборотни ведомости.

Настоящите указания са съгласувани със Сметната палата.

**СИМЕОН ДЯНКОВ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
И МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ**